

VALKOISET SYNNIT, KRISTUSTA KOHTI

NIILO TUOMENOKSAN TEOLOGIAA

Tässä tutkielmassa on Niilo Tuomenoksan teologiaa tuotu esille kirjojen Valkoiset synnit ja Kristusta kohti valossa.

ARMO

Armo tekee vaikeaksi elää synnissä.

Armon evankeliumi ei jätä tuumaakaan matkasta ihmisen omin voimin kuljettavaksi.

Kristuksen mieli on lujutta, on taivaan hermoja ajassa. Armon vahvistaman sydämen kantokyky on suunnaton.

Ja kuka tahansa, joka vähänkin on Kristuksen kanssa tehnyt matkaa elämän kaidalla tiellä, on ilman erikoisopetusta päässyt selville siitä, että Jumala ei ole armahtelemassa syntiä meissä, vaan vaatii, että panisimme pois myös sen viimeisenkin pahuuden.

Armossa eläminen ei ole elämistä itsensä armahtelemisessa.

AVIOLIITTO

Ei ollut vaarallista Saaralle lähteä Jumalan maailmassa liikkuvan miehensä matkaan, vaara oli siinä, että hän ei olisi lähtenyt.

Mies ja vaimo taisteleva harvoin yhdessä rukoustaistelujaan. Aina Jaakobin päivistä alkaen on Jumalaan uskovilla miehillä ollut ratkaisuhetkinä tapana jättää vaimo virran toiselle puolelle ja kahlata yksin sen toiselle puolelle.

Läheisyys tekee ystävällisyyden osoittamisen helpoksi, mutta myös lyömäväli lyhenee.

Katkeruuden sydän ei säilytä salaisuuttaan, se ei kykene siihen. Sydäimestä ei ole katkeruuden hautausmaaksi.

Ei ihminen vielä silloin ole yksin, kun hän on yksin, mutta kun hän on kaksin ja kuitenkin yksin, hän todella on yksin.

EVANKELIUMI

Evankeliumi on Jumalan voima, eikä se ihmisten julistamanakaan ole köyhän matkamiehen eväistä leikattu.

On syytä varoa uskonnollista helppoheikkisyyttä. Evankeliumi on ilosanoma, muttei siirappia.

Evankeliumi ei ole epätoivoinen edes helvetin portilla.

FARISEALAISUUS

Valkoiset synnit kadottavat myös. Kuitenkin usein mustista syövereistä on lyhyempi matka parannukseen kuin pilkuttomasta hurskaudesta.

Syntinen tajuaa hengellisiä todellisuuksia nopeammin ja selvemmin kuin fariseus.

Farisealainen kristillisyyden katsomista, ei penkomista varten.

Oivan kristityn itsestäsi saat, kun langenneella kristityllä vanhurskautesi ja hyvyytesi mittaat.

Kristillisyydelläkin on fariseuksensa, joiden hengellisyys on yhtä tiukkaan napitettua kuin Jeesuksenkin aikana.

Meillä voi olla kiire sen kunnostamiseen, mikä ihmisten silmille on näkymässä, mutta ei se, jonka vain Jumala näkee.

Jeesus sanoo niitä, jotka vain julkisyydestä tahtovat olla vapaita, mutta eivät mielialan synneistä valkeaksi sivutuiksi haudoiksi.

HERÄTYKSESTÄ

Herätys ei ole sielutiedettä.

Ei maailma herää, ellei seurakunta ensin herää.

Monen herääminen sammuu väärän jumalisuuden jalkoihin.

Usean ihmisen uskonnollisuus on sellaista, josta suruton ihminen lukee pikemmin kiellon kuin käskyn elämän tielle lähtemiseen.

On hapanta, töykeää ja aina tuomitsevaa ja syyttävääkin kristillisyyttä, joka saa kääntymättömät ajattelemaan, että ennen tahdon olla suruton kuin tulla tuollaiseksi ihmiseksi, jonka kaikki päivät näyttävät olevan yhtä tymeitä ja ilottomia.

JOKO - TAHI

Puolinnaisuus on synneistä yleisin.

Autuasta on tulla perin pohjin kukistetuksi, niin mieluista kuin meille onkin puoliparannus, jossa pää vain hieman kumartuu Siioniin päin.

Portti on ahdas ja tie kaita, mutta paikoin alkaa olla niin, että portti tehdään tulijaa myöten, samoin tiekin.

Harvat niistä, jotka koko sydämestään tunnustavat Jeesuksen, yhtä kokosydämisesti kieltävät maailman.

Tiukan tullen vetävät raukat aina kattonsa harjalle puolueettomuuden lipun: ei myötä, mutta ei vastaanakaan.

Sovitteleva kristillisyyden ei kestä, kun koetus tulee. Se löytää itsensä väärältä puolelta aittaa.

Emme ehkä ole menneet maailmaan, kuinka nyt sinne, mutta maailma on tullut meihin, ja niin maailma meidät omikseen tuntee.

Maailmaa mielitelevä kristillisyyden on matkalla siihen hukkumaan.

JUMALAN KURITUSTA

Mitä syvemmällä olen armossa, sitä sidotumpi olen kutsumuskärsimyksiin. En voi ottaa työtä ja jättää ristiä. Minun on otettava molemmat.

Vain syvästi armoitettuja Jumala pitelee pahoin. Eliaasta oli erämaahan. Olisiko sinusta?

Ei ketään Herra kohtele niin huonosti kuin sitä, jota hän paljon rakastaa. Sellaiselle hän ei usko vain onnellisia siunauksen hetkiä, vaan myös omia murheitaan.

KILVOITUS

Ne jotka eivät ollenkaan päässeet perille, olivat niitä, joilta hengellinen itsevarmuus oli hävittänyt synnin- ja oman keltvottomuuden tunnon.

Ei kaukana, vaan jalkojemme juuressa virtaa synnin mahtava kyymi.

Kristityn autuus on ahdistettua autuutta.

Kukkaisten keskellä tipsutteleva kristillisyyys luulee tunnelmien tuoksuissa hyräillen pääsevänsä perille. Ehkä pääsee, mutta sinne tultuaan sillä ei ole paikka niiden kuorossa, jotka tulivat suuresta vaivasta.

Ei ole sitä sydäntä, josta ei olisi yhteyttä helvettiin.

Kristitty tunnetaan siitä, ettei hän lähde, ei voi lähteä Kristuksen luota. Kuitenkin Deemas on aina olemassa.

Synnin kaikkein hienoinmatkin rihmat riittävät sitomiseen. Syvyyden silkit ovat lujaa tekoa.

En usko halpaan anteeksiantoon, sillä tiedän, että yhdelläkin synnillä on ulottuvuutta polvesta polveen ja ajasta toiseen aina siihen asti, kunnes kirjat avataan.

Jos luulet, että kristitty vain kapakan kynnykselle tai muille julkisyntien portaille kompastuu, niin erehdyt.

Kirkkauteen ei mennä minään sputnikkina korkealla, ei enkelikyydillä, vaan pitkin ja poikin kylmää maailman lattiaa, läpi sen sumujen, soitin ja korprien.

Jumalan ihmisellä on yksinäisyyttä, johon lohduttajien osoitteita ei anneta, ei ainoatakaan.

Kun kerran paljastetaan sielujen salattu historia ja näytetään, mistä johtui, että monen lamppu, jossa aluksi oli kirkas liekki, sammui, saadaan nähdä, että liekki sammui juuri sen takia, että se pantiin piiloon.

Kristityn on oltava aina liikkeellä. Tavattomiin etäisyyksiin ehtinyt Paavalikin on vielä kilvoitteleva ihminen, jonka täytyy juosta saavuttaakseen edessään olevan päämäärän.

KORKEUTTA ILMAN SYVYYTTÄ

Pelkään korkeutta, josta puuttuu syvyys.

Mikä pinnallisuus asuukaan siinä, missä lihanmielinen varmuus syvyyksillään rehentelee!

Keveästi rakennettu hallelujamieli on aikeista runsas ja sanoista vielä runsaampi, mutta teoista köyhä.

Ei sillä aina eniten ole, joka suurinta melua pitää. Hälinä lastenkamarista on kaikkein kauimmaksi kuuluvaa.

Hengellisessä suulaudessa kahisevat oljet.

KRISTITTYJEN YHTEYS

Veljesriidat ovat syöneet kristillisyydeltä sen maailmaa valloittavan voiman.

Rakkaus on usein yhteenkokoontuneitten kristittyjen huonoimmin kohdeltu vieras.

Paavali ei väsynyt etsimästä pääsyä kristittyjen rakkauteen. Vaikka hänen sydäntään kylvetettiin kaikissa ikävissä Jerusalemin kaduilla, ei hänen mieleensä tullut vuokrata omaa rukoushuonetta jostakin Lammasportin luota.

Kun ollaan Kristuksessa niin ei vain häntä lähellä, vaan myös kaikkia niitä, jotka ovat hänessä. Totisen viinipuun oksat eivät ole vain rungon yhteydessä, vaan toistensakin.

Mutta niin mielellämme me pahat, itsekkäät ihmiset tahtoisimme Pyhän Hengen varata vain meille, omaa kirkkoa, omaa suuntaa palvelemaan, sitä suureksi tekemään, sitä tukemaan. Karsinaan aidattua Kristusta ei ole olemassa...Kun karsina-aitaa ruvettiin pystyttämään, lähti Kristus pois, sillä hän ei ole meidän sidottavissamme. Herätysliike lakkasi olemasta herätysliike. Voimavaikutukset katosivat. Armolahjat temmattiin pois. Suuri Jumalan Lamppu tukehtui ummehtuneeseen karsinailmaan.

KRISTITYN TOIVO

Jumala tekee nöyriä, mutta ei toivottomia.

Toivo pitää tietä avoinna helvetin porteilta aina taivaan ovelle asti.

Väsytys sallitaan, mutta ei toivon menettämistä.

Epäusko saarnaa tiet tukkoon. Usko näkee ne mahdottomuuksissakin avoinna.

LÄHIMMÄISEN ARMAHTAMINEN

Rakkaat, tehkää tie langenneelle mahdollisimman helpoksi paluuseen. Älköön edes varjonne langetko polulle, jonka päässä seisoo Kristus odottamassa lastaan armoon ja anteeksiantoon.

Rakkaudeton kristillisuus on hedelmätöntä. Kristillisyyden kylmistä huoneista ei kuulu äskensyntyneiden itku.

Armo menetetään helpoimmin pahoinpitelemällä lähimmäistä.

Autuas se, jolla ei ole voimaa lyödä.

Jos et voi auttaa, voi kuitenkin olla lyömättä.

On äärimmäisen vaarallista lisätä kuormaa sille, jonka Herra jo kuormitti.

Meillä on huono tapa katsella ihmisiä heidän mahdollisten yksinäisten erehdystensä lävitse. Erehdyksestä on voinut kulua vuosia ja se on Jumalan puolelta siirretty niin kauas kuin itä on lännestä ja sen yllä lainehtii armon meri, mutta meille se on jäänyt prismaksi, jonka lävitse katselemme lähimmäisen elämän kokonaisuutta.

Kun heität synnin mereen hukkuvalle köyden, niin älä vain uskon köyttä, vaan rakkaudenkin.

Oma kokemus laskee tikkaat ahdistuksen syvyyksissä olevan lähimmäisen elämään. Kokemattoman sanoilla, kauniillakaan, ei tunnu olevan katetta.

On ovia, jotka avautuvat vain haavoitetun käden kolkutukselle.

NÖYRYYS

Vain kukistuneista on palvelijoiksi. Jumala liittyy armoineen mieluummin siihen, joka ei ole mitään.

Kristillisyydessä on aina riisuminen hitaampaa kuin pukeminen. Alas, matalalle lyömiseen tarvitaan vuosia, korottamiseen vain hetki. Lapsenkaltaisuus on vaikeasti saavutettavissa.

Pyhän nöyryyttäminen voi olla vaikeampaa kuin pahan.

Elämän pisin matka on matka nöyryyteen.

Korkein asuu särjetyssä saviastiassa. Kumartuneitten päiden yli nähdään Kristus.

Ei Herra tahdo tehdä meistä hengellisesti kurjia, jotka alituisen kurjuuttaan valittavat. Hän tahtoo tehdä meistä valittamattomia, joilla ei ole edes köyhyyttä tarjottavana Jumalalle. Köyhyydestäkin on tullut köyhyys.

On armoa osata alistuen olla sitä, mitä on. Ei enempää, mutta ei myöskään vähempää.

Ylpeässä kristillisyydessä on aina käynnissä kukkulatappelu, sillä huipuilla ei ole kaikille tilaa. Aina sieltä joku on nurinniskoin tulossa alas.

Missä pyhät nostelevat saamiaan tavaroita kätketyn ylpeyden voimilla esiin, siellä tyrehtyy siunaus. Kun herätysliike alkaa elää hienokseltaan ylpeillen menneisyydestään, se kadottaa vähitellen tulevaisuutensa.

Jos tulet itsesi kanssa toimeen, niin aina sitten toistenkin.

Suuremmille armoille pyrkivien tulisi muistaa, että monien lahjojen omistajaa lyödään. Suuret menevät kontaten taivaaseen.

Heikkoudesta, josta Paavali kerskasi, maksetaan kauhistuttava hinta, eikä siitä selvitä kertamaksulla.

PARANNUS

Horjumisesta on tehtävä parannus, ja pian, sillä kiusaajalla on kiire hirttää jokainen horjuja.

PELASTUSVARMUUS

Pelastusvarmuus nousee lunastustyön syvyyksistä ja se on kokonaan Jumalan teko. Ei ole missään asiassa ihmisvarmuutta, joka ei luhistuisi, kun myrsky nousee.

Herran tielle lähteneillä on varmuutta, mutta ei itsevarmuutta.

PYHITYS

Paremmaksi tulemisen kristillisyyks muistuttaa myllyä, joka jauhaa akanoitakin halvempaa. Säkillä kävijän epätoivo kasvaa.

Kristityn elämässä roomalaiskirjeen 7. ja 8.luku ovat sisäkkäin.

Todellinen pyhitys ottaa vähän tilaa.

Mutta vaikka päämäärä on korkea, on se kuitenkin sellainen, jota kohden voi lähteä elämän alimmalta portaalta alkaen.

Ei ole mitään kertaparannusta, jossa oma mieli olisi pantu hyllylle ja Kristuksen mieli päässyt vallitsevaksi meissä.

Jos kenestä, niin vanhoista kristityistä pitäisi voida Pietarin tavalla sanoa: "Jumalan ja kirkkauden Henki lepää teidän päällänne." Toisin usein on, sillä sameuden ja kärtyisyyden henki varjostaa monia, joiden kasvoille jo pitäisi langeta valojen kajastus vastarannalta.

Synkkyys kristillisyydessä on kotoisin syvyydestä.

Muutamat olivat unohtaneet heittää kaikki kuormat Hänen päälleen, joka meistä murheen pitää, ja niin he nääntyivät kuormiensa alle. Toisia on ollut aitaamassa uskonnollinen ahtausta, karsina-aita, jossa ei paljon rakoakaan ollut; he uupuivat lammasläävän huonoon ilmaan.

RUKOUS

Missä ylen paljon sanoja rukoukseen käytetään, siellä ei ehkä sanoja ole lähettämässä Jumalan läsnäolon vapistuttama sydän, vaan paljonpuhumiseen altis suu.

Kristityt rukoilevat joskus kuin Jumala olisi jossakin kaukana eikä tietäisi osoitettamme.

Jumalan itsenäisyyttä ei saa rajoittaa. Hänellä on kieltämisenkin oikeus. Rukous on pyytämistä, ei käskemistä varten. Armon mittaa ei lähetetä täältä ylös.

Vaiti olevakin Jumala on siunauksen Jumala, on silloinkin, kun hän ihmisen kädet tyhjänä pitää.

Jumalan "ei" kätkee suurimmat siunaukset elämässä.

Eräistä rukouksistamme menee Isän tykö enemmän kuin tiedämme, ja saatu vastaus saattaa hämmästyttää meitä. Anottu siunaus tulee elämäämme kovin oudoissa vaatteissa.

On ihmisiä, joille rukous on sielun hetkellistä poikkeamista Jumalan ovelle ja pikaista paluuta sieltä, ennen kuin edes ovea on ehditty kolkuttaa. Mutta on myös rukoilijoita, jotka rukoilevat aina. He eivät ole tuoneet rukouksen ovelle vain jotakin asiaa, vaan koko elämänsä.

SAARNASTA

Sana on ehdoton ja sen on pysyttävä ehdottomana, vaikka omat jalkamme palaisivat helvetissä.

Jos siis apostoleilla ei ollut oikeutta leventää porttia paremmin kuin

tietäkään, joka vie elämään, niin ei sitä oikeutta ole annettu myöhemminkään kenellekään. Mutta niin portin kuin tienkin levantäjiä on paljon, sellaisia, jotka sanovat rauha, rauha, vaikka rauhaa ei olekaan. Perkeleen lapsen he sanovat Jumalan lapseksi, väärän vanhurskaaksi ja tähän maailmaan kaikin tavoin sidotun ihmisen autuaaksi.

Olen kuullut pyhitetyn sisun voimalla saarnattavan parannusta. Mahdotonta on ajatella, että saarnatuolissa olisi silloin ollut Kristuksen paimenmieli, palava ja hellä. Ihminen siellä on palanut, sisu liekeissä ollut, ja alhaalla kuulijakunnassa ovat sydänten ovet hiljaa painuneet kiinni.

Parannussaarna, joka ei puhu yhtä totta synnistä ja armosta, ei kaada synnin jerikonmuureja, vaikka se niitä puoli vuosisataa kiertäisi.

Kristillisyytemme värittömyyskin voi olla esteenä. Julistuksemme siitä voi olla hienoa, muotokaunista, ketään loukkaamatonta ja tätä kurjuuttamme kuin silkkin käsin lohduuttamassa. Olemme päässeet helisevän vasken ja kilisevän kulkusen korkeimmille korkeuksille. Mitä puutetta meillä lieneekin, ei kuitenkaan puutetta hurskaista, sovittelevista sanoista. Pääsemme hautaan niin hyvästeltyinä ettemme ole onnistuneet loukkaamaan ketään.

Ehkä meillä olisi syytä kirjoittaa: Katsokaa, miten pinnallisesti olemme Kristuksen salaisuuteen perehtyneet. Saarnamme koostuvat lauseista, joita olemme poimineet yhteisestä hengellisestä aapisesta. Miksi näkisimme etsimisen vaivan, kun kaikki on puristettu valmiisiin opinkapseleihin?

Pitäisi muistaa olla enemmän myönteinen kuin kielteinen saarnatuolissa. Temppeleissä on paljon sairaita, eivätkä he vihaisella huutamisella parane.

Saarnaajat ovat mestareita osoittamaan, mitä ihmiset ovat, mitä syntinen on, mutta huonoja osoittamaan, mitä Kristus on syntiselle.

Peljättävää on joutua niiden käsiin, jotka ripissä ovat vuotavia astioita tai yleisen lainaston kirjoja. Parempi horjua heikkona perille kuin luovuttaa tuntonsa kipeys seuraavan sunnuntain saarnan höysteeksi.

Vetistä, hemmottelevaa, jopa äitelän makeaa julistusta meillä on enemmän kuin kylliksi. Luulisi, että sen esittäminen lopulta kävisi luonnolle. Liikkeellä on niitä, jotka asettelevat tyynyjä suruttomuudessa makaavien ihmisten päälle, miehiä, joiden julistus uuvuttaa nukkuneen vielä sikeämpään uneen.

SIUNAUS JA RISTI

Pyhä Henki ei asu vieraassa ja oudossa, kun se asuu kiusatun ja ahdistetun kristityn sydämessä.

Siunaus ei merkitse kyynelten vähentymistä.

Meille tarjottu autuus on ankaraan elämän arkeen liittyvää autuutta. Ristiimme kätketään koko kohtalomme ja se on kannettavanamme aina.

Eräille meistä tuskin pahempaa voisi tapahtua kuin sen ristin menettäminen, joka nyt on itkujemme syy. Se painaa, mutta se kantaakin, emmekä tiedä, paino- vai nostovoimako siinä on suurempi.

Elämän tiellä kulkijan on tyydyttävä Jumalan antamiin matkavarustuksiin. Risti voi näyttää asialta, joka hidastaa kulkua. Miltä tuntuneekin, matka käy Jumalan aikataulun mukaan.

Paimen hoitaa karitsat sylissään. Mutta kun vartutaan, kun päästään hengelliseen miehuuteen, ehkä täysikäisyyteenkin, vähän on kukkaniittyjä, mutta sitä enemmän rannatonta erämaata, jota tuulet syvyydestä lakaisevat. Suloisista tuntemisista on siirryttävä alastomaan uskoon. Jotakin olevansa luullut riisutaan luuloistaan ja lihanpyhästä tehdään syntisistä suurin.

Ihanasti vanhurskaat ovat aina syntisinä vanhurskaita.

USKO

Epäusko metelöi, ei usko.

Elävä usko on yksinkertaista. Se ei katsele tuhanteen eri suuntaan, ei edes oikealle eikä vasemmalle, vaan yksin Kristukseen.

Usko ei tarvitse oppineisuutta voittaakseen.

Elävä kristillisuus ei elä ympäristöstään. Usko nousee tilanteiden yli.

Elävä kristillisuus ei ole hapanta vanhanakaan.

USKOLLISUUS VÄHÄSSÄ

Koko maailman parantajaksi ei ole kenestäkään. Hengellisyys keskittää meitä uskollisuuteen vähässä.

Jumalalla on varaa pitää ja sytyttää myös vähävaloisia lamppuja, jopa kuin saunatuolijoukko. Pilkkopimeässä niilläkin on tehtävänsä.

Kristillisuus ei tunne mitään lasikaappiin asetettua hengellisyyttä, ajassa olevaa taivaallista hyllytavaraa, jota ei anneta kulutukseen.

Varo, ettet ainoata leiviskääsi maahan kätke. Älä ole siinä määrin penkkikristitty, että penkkiin jäät, kun Herra tulee.

Tulella on tulen tie. Se sytyttää lähimmän.

UUDESTISYNTYMINEN

Kristityksi tuleminen ei ole käsitysten uusimista, vaan uusi syntyminen.

Pelastuksen kulku elämäämme tapahtuu uskon oven kautta. Avainta pitelet sinä hallussasi.

Herätyskristillisuus on aina kasvatuskristillisyyttä ja päinvastoin. Mutta mistä on kotoisin sellainen kasvatuskristillisuus, jossa kukaan ei herää, ei kukaan tee parannusta eikä kukaan synny uudestaan. Siinä taidetaan kasvattaa syntymättömiä.

VOIMA

Voimattomuutemme perimmäinen syy on voimallisuudessamme. Lähdemme ennen Jumalaa liikkeelle ja siksi kourimme tyhjää vakkaamme. Tosi kristillisuus on lyönyt ihmisen omat sormet itsestään irti ja tottelee vain Jumalaa.

VÄÄRÄ RAUHA

Lienee sitäkin kristillisyyttä, missä ei toivota mitään tapahtuvaksi. Kun olisi vain hiljainen ja harras siunauksen sade kuolleitten luitten päälle, lämmin ja suloinen autuus, niin toki riittäisi, vaikka olisikin kirkon

penkeissä viisisataa miestä menossa helvettiin.

Herra, herätä meille uusia paavoja, sillä entiset ovat kuolleet. Heidän hautojensa koristelijoiksi meistä on, ei juuri muuhun.

Väinö Hotti